

Arbete i wingården.

Berättelse

av

Kristanja.

Helsingfors 1886,

Weilin & Göös' aktiebolags boktryckeri.

Pris: 1 mark.

IVb-1
Mässel
Nyvönen

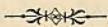

Arbete i wingården.

Berättelse

af

Kristianja.
[Kristina Nyvönen]

Helsingfors,
Weilin & Göös' aktiebolags boktryckeri,
1886.

En wacker Augusti-afton wid början af 1860-talet rullade en skjutskärra framåt på landswägen emot X. församlings kyrkoherdeboställe. I det allt annat än begwäma åkdonet satt ett ungt fruntimmer i en enkel resdrägt jemte en skjutsgosse, klen och liten. Man hade funnat taga honom för en nio- à tioåring, då han i sjelfwa werket war tretton år.

„Hafwa wi ännu långt qvar, min gosse?“ frågade fruntimret med klar och välljudande stämma.

„Määj wass“, swarade gosßen på bred folkdialekt; „wi shall just nu ta af upp i prestgårdståget.“

I det samma gjorde åkdonet en wändning, och strax derpå besunno de resande sig inne i en wacker allé, omgifwen på både sidor af fusande aspar och lindar. Dessa stängde till en del utsigten, men hwad man dock nu tydligt funde schönja, war den hortom prestgården på en höjd belägna landtsliga kyrkan med sina ljusa murar och sin fridssymbol, korset, som tydligt aftecknade sig mot det mänbelysta höga.

Litet nedanför kyrkan, på kullenens sluttning, syntes ett annat hus, omgivet af en trädgård. Af skjutsgosßen fick fruntimret weta att detta siftnämnda hus war folkskolelokalen. Skjutsgosßen märkte, med hwilket intresse den resande damen tog det nämnda huset i sfärstäende, hwarför han nu i sin tur började betrakta henne med mera uppmärksamhet än förut, anande att det war den wäntade nya folkskolelärarinnan, hwilkens skjutsswen han

war. Ändligen förde man upp på gårdsplanen och fram till trappan af kyrkoherdebostället. Den framför posterande gårdswarden gjorde alarm, och fort derpå syntes på trappan den unge prestmannen, som residerade på stället.

„Är det du, syster?“ utropade han, hastande ned från förstugubron. Och i det han warsamt hjälpte henne ned ur ådönet samt broderligt omfamnade henne, fortfor han: „Jag wäntade dig icke förrän i morgon afton, men du är icke mindre välkommen för det.“

Sedan, efter gammal gästfri sed, ordinationer blifvit gifna om förfriskningar för sjutsgossem, infördes den ankomna i förmatet, och tack ware den gamla hushållerskans omsorger, sutto bröder och syster snart vid det dukade thébordet med det hemtrevligt puttrande théföket framför sig. Medan de nu sutto sā, görande besked åt jungfru Kaisens arrättningar, yttrade prestmannen:

„Du kan ej ana med hvilken glädje jag emotsett din ankomst, Paulina, och hur innerligt jag tackat Gud för att du erhöll lärarinneplatsen vid folkskolan härstädes. Ty wet, min syster, att här föreligger ett stort stycke arbete i „Herrens wingård“.“

En glädjestråle framlyste ur Paulinas ögon, då hon med ifver swarade:

„Tror du werkligen, Rudolf, att äfwen åt mig något arbete kan vara ämnadt?“

„Ja väl“, swarade prestmannen eller Rudolf som wi hellre wilja falla honom, och han tillade allvarligt: „Säden är mycken, men arbetarne äro få. Här behöfwas flere händer än mina, som med lff och lust gripa werket an. Det fält Herren här gifvit oss är en stenbunden mark, full af törnen och tistlar. Och det blir nu vår sak att, i den mån kraft af höjden warde oss förlänad, söka förwandla ödemarken till en Herrans lustgård. Låtom oss raskt gripa werket an samt lemma

utgången åt Herren. Om wi än icke skulle få fånda frukterna af våra hemödanden, om wi blifwa borttryckta från ofullbordadt werk, antingen att wi blifwa försatta till något annat arbetsfält eller ock genom att en gräns sättes för vår arbetsdag, så betyder det intet, ty Herren har många tjenare; Han skall nog sända dem som taga uti, der wi sluta. Mod endast, mod! År du färdig att börja min syster?“

Hänsford af sin ifver, hade den unge mannen sprunxit upp från stolen och stod nu der, ädel och upphöjd, med hänsörelsens eld strålande ur sina mörka ögon. Just sådan Paulina i detta ögonblick såg sin bröder, hade hon tänkt sig att en af det gamla testamentets herrliga profeter hade bort se ut i det ögonblick han smordes för sitt framtidia embete. Genomeldad af samma religiösa hänsörelse och med en fuktig strålgång i sin blick, räckte hon nu också brodren sin hand och swarade:

„Ja, ja, Rudolf, låtomi oss begynna i Guds namn!“

Och härmend sade de hvarandra god natt, och trött af resan begaf sig Paulina till hvila. Men i sitt ensliga arbetsrum wakade den unge själösörjaren ännu länge, försäkt i djupa tankar och i bön för den hjord som blifvit honom anförtrodd och som ännu för det mesta gick wilse, fjerran från liffwets friska floden och från det rätta färhuset.

Nästa dag war söndag. Paulina hade nyss slutat sin korta toalett och stod just nu vid det öppna fönstret och blickade ut i den ännu sommarföna naturen samt såg huru skor af kyrkobesökande wandrade emot templet; liffwäl såg det ej ut som om de närmat sig ett Herrans hus, ty hon warseblef med smärta huru de under ifriga samtal om hvarjehanda tanklöft begäfwo sig till gudstjänsten. Nu hördes plötsligt kyrkklockornas fallande ljud, fulltoniga och klara; det war som om de ropat: „Kommen, kommen, ty allting är redo!“ Och nu

greps Paulina äfwen af innerlig längtan att följa deras maning. Hon trädde ut ur sitt rum; hennes bror war också redan färdig, och snart befann hon sig vid hans arm på väg till den åkerteg, som bär ewighetens förbund.

På den såkallade kyrkbacken war emellertid en större mängd folk församlad. Vitet affides från de öfriga stodo några äldre män, tydligen kommunens fornämste, jemte sina unge förhoppningsfulle söner, alla inbegripna uti att afhandla ett intressant ämne, att döma af den ifwer hwamed samtalet fördes.

„Ja, I mån nu säga hwad I wiljen“, yttrade en af dem, en undersättig man med små hwassa ögon och ett uttryck af falskhet i sitt rödpusiga ansigte, „I mån nu säga hwad I wiljen om pastorn, så nog har han alltid åtminstone frut i sig, det är då wiſt och säkert. Hafwen I hört, godt folk, hwad för en uppståndelse han stälde till på gästgifwargården i förgår om qvällén? Om ni inte hört det, så skall jag tala om det för er, för fast jag, det skall Gud weta, inte ofta sätter min fot inom de der dörrarne, så råkade det att jag just då var der. Något skall väl en ha för allt hwad en släpar och trålar här i verlden, och en liten fristund måste en väl få ta sig någon gång på qvällqwisten, så der i mellanåt förstås.“

Han höll upp en stund och såg utmanande omkring sig. Hans åhörare nickade smäleende, väl wetande att Andersson från Granbacka, så fallades talaren, war en nära nog daglig kund å gästgifweriet. Andersson fortfor:

„Vi woro ett gladt lag, jag och några till af samma skrå, som i lifhet med mig hade tagit sig en rast i qvällsgråningen. Vi sutto just och språkade om senaste kommunalstämna och det befängda förslaget om en ny skola för den ungdom, som börjar blifwa gammal nog att läsa fram sig. I kännen nog alla den der

saken, äfwensom huru bönderna kraftigt satte sig emot detta nyhetssakeri. Nå ja, som sagdt, vi språkade om saken och försummade ej heller att under tiden anlita gästgifwarens präktiga vara. Väst som wi så sutto och det hade börjat gå lifligt till, steg vår nye besällningsman in. Han mätte, oss emellan sagdt, vara ett hår af hin onde. Han I hört talas om det beslag han helt nyligen gjorde på Anna Kaisa Matsdotters bränwinslager? Jag tänker hon, den stackaren, nu önskar honom alla de sju yttersta plågorna. Men hvor war jag nu? Jo, det war sant, besällningsman kom in och nästan strax efter honom pastor Stjernefelt; så är det ju han heter, tror jag. Den förra började nu läsa lagen för gästgifwaren, så det sjöng i knutarne, samt hugnade honom med löftet om stämning, dereft han ännu utminuterade bränwin till sockenbor. Pastorn deremot satte sig ned ibland oss, och så snart besällningsmannen tyxtnat, tog han till ordet samt började prata en hel hop misch-masch om den nuförtiden så mycket ombenade nyfterhetsaken. Kronan på hans tal blef, att han inviöd alla som hade lust dertill att ingå med honom i en nyfterhetsliga, ha ha ha! Han tror sig vara ett strå hwassare för det. Men jag gaf honom swar på tal, jag, ska ni weta.“

Här afbröts Anderssons ordflöde med ens utaf en af de närliggande uttalad:

„Men, för tusan, kan ni då inte tiga! Ser ni då inte att Lindsjö baron och unga fröken ärö bredvid oss i rappet?“

Den af folket fallade Lindsjö baron närmade sig nu i skepnad af en högwäxt medelålders man med ett i allo ädelt yttre, hwars hela uppförande owillkorligen träffde akting. Den församlade menigheten helsade honom wördnadsslutt, hwilket han besvarade med en stolt böjning på hufwudet. Wid hans sida gick hans sju ton-

åriga ålsfliga dotter, den sköna mörkfögdan Irene. Hennes fader, baron Lindenbjelm, som vi hädaneftre wilja falla honom, var känd som en wisserligen rättvis, men omutligt sträng herre. Många woro de berättelser, som bland traktens allmoge woro i omlopp om husliga drämer, som utspelats på Lindsjö, i hwilka fröken Irene skulle hafta uppträdt som försönande engel. Menigheten blickar wändes dock snart ifrån baronen och hans dotter till pastorn och hans syster, hvilka nu äfven nalkades. Vänligt helsande åt båda sidor, gick den unge herden fram ibland sin hjord, som snart nog följde honom in i kyrkan. Paulina tog plats i prestgårdsbänken; hennes broder hade, efter att först hafta anvisat henne plats, för några minuter dragit sig tillbaka i sakristian.

Omsider ljudo tonerna af en herrlig koral genom tempelhvalfwen, frambragta från den mäktigt brusande orgeln, denna konung bland musikaliska instrument, hvilken någon så skönt fallat „en från himmelen nedränt serasharp“.

Texten för dagen handlade om farisen och publikanen, hvilka gingo upp i templet för att bedja. Med kraft och lif behandlade Rudolf detta bibelställe. Han tolkade först i raska drag skilnaden emellan dessa tvänne kyrkobesökande. Härefter öfvergick han till sitt egentliga ämne. Lif en wäldig hammare började han nu slappa på de obotfärdiga syndarnes hjertan, af hvilka han wisste sig vara omgifwen. Bud för bud genomgick han Guds heliga lag samt wisade dem huru de brutit tusenfaldt emot hvar och ett af dem. Han bemantlade intet, lemnade ej heller åt egenrätsfärdigheten något stöd att bygga på. Man skulle funnat tro att profeten Jona uppstigit ur sin graf för att förkunna någon svår hemfölse. Lif en domsbasun ljud Hans wäldiga predikan för åhörarnes slumrande samveten. Men derefter wisade han huru lagens åskwigg släckes i blodet på Gol-

gatha samt huru ett: „Gud, misskunda dig öfwer mig, syn-dare;“ då detta rop framtränger ur en förfrossad syn-dares hjerta, behagar Herren wida mera än englarnes Halleluja. Och hade han hittills warit en straffande Jona, så blef han nu en Johannes, som förkunnade att det för arma syndare finnes en Förswarare hos Fadren, och en Förswarare som sjelf gått i döden för oss på den tid, wi ännu icke kände Honom, och som led rättsfärdig för orättsfärdiga.

Alla woro träffade i sitt innersta och Paulina icke minst. Hon hade större delen af sitt lif warit skild ifrån sin broder, enär de allt sedan deras föräldrars tidigt inträffade bortgång blifvit uppförstrade hos släktningar på skilda håll, hvoraföre hon blott obetydligt kände honom och hans begåfning. Hon blef dersöre så mycket mera gripen, då hon nu för första gången hörde honom predika. Men en smärtsam oro waknade i hennes själ, då hon upptäckte hur medtagen han såg ut, då predikan var affluttad.

Sedan de sedvanliga kyrkobönerna woro upplästa, fred han till fungörelser af kyrklig art, och nu inbjöd han med några varma ord hvar och en, som wille lemma det gamla lifvet i swalg och dryckenskap samt begynna ett nytt med en fast, allvarlig wilja till bättring, att med honom ingå en förening, på det de sälunda genom ömsefärdig enighet måtte funna hjälpa och stödja hvarandra, och bad han dem i sådant afseende infinna sig på prestgården samma dag kl. sju på e. m. Han hade nämligen funnit sin församling vara försjunken i sedes-löshet och grofwa laster, men ansåg med rätta, att allt arbete i andra afseenden wore fruktlöst, så länge brän-winsströmmen ohejdad framflöt. Han hade blott för fort tid sedan emottagit denna i allo wanvårdade församling, men en enda blick såde honom hvar han borde börja. Wäl beredde han sig på många svårigheter och

mycken kamp, men han ryggade ej tillbaka för det. Hans valspråk war: „Med Gud, med Gud.“

Efter att i gripande ord haftwa yttrat sig i detta ämne, aumälde han att den väntade folkskolelärarinnan war anländ samt att föräldrar och målsmän följande dag skulle till folkskolan föra de barn hwilka ännu ej fylt tretton år, åfwensom att den ungdom, som snart ärnade bereda sig till sin första nattvardsgång, finge anmäla sig på prestgården samma söndag kl. fyra e. m. Han skulle sedan arrangera en skolgång för dem kostnadsfritt. Detta war en åfsklingsplan, på hvars utförande han sedan sin ditkomst på andra vägar arbetat, men wi känna redan böndernas krässja motwilja, som hittills trotsat hans bemödanden. Men inseende att det till en stor del åtminstone war fruktan för pekuniära utgifter, som motiverade deras motstånd, slog han in på en annan väg och hoppades nu bättre nå sitt mål.

Gudstjensten war slutad. Den unge prestmannen trädde ut ur templet. Nickande åt båda sidor till ett wänligt affsed, gick han framåt, fökande med blicken Paulina, som han dock snart fann litet affsides från de andra, inwändande honom. Men innan han nådde fram till henne, blef hans väg för ögonblicket affskuren af baron Lindenbjelm, som framträdde med utsträckt hand samt bad att jemte dotter blifwa presenterade för hans unga syster, och då detta war gjordt, inhjöd han syssonen att medfölja till Lindsjö samt åta middag der, något som dock Rudolf till Paulinas tillfredsställelse förbindligt affslog, emedan hela hans söndag war strängt upptagen, men påföljande dag lofwide han besöka dem. Efter denna öfwerenskommelse skildes man åt.

Under den korta väg de hade att tillryggalägga till prestgården fann Paulina först rätt, hur medtagen hennes broder blifvit. Hon war twungen att ordent-

ligt stödja honom, och hennes redan förut väckta oro blef ännu större.

„Rudolf“, saade hon nu också, „jag minnes att jag hört, det din helsa aldrig varit rätt god, men huru swag den verkliga är, har jag ej haft något begrepp om. Detta ansträngande fall är bestämdt icke lämpligt för dig; du hade bort välja något annat, mera afpassadt efter din klena fysik. Kanske det icke heller nu är för sent.“

Ett ögonblick flammade det till i hans öga, då han svarade:

„Då Herren Jesus utsände sina apostlar, utfäste han intet wilor om de krafter de egde för sitt fall. Förlänandet af dessa förbehöll han sig, och hans befallning lydde helt enkelt: „Går ut i hela werlden och görer allt folk till Mina lärjungar, döpande dem i Fadrens, Sonens och den helige Andes namn, och lärande dem hålla allt det Jag eder befalt haftver.“ Och måhända just för farhågor, liknande dem du uttalat, tillade Mästaren de lugnande orden: „Och si, Jag är när eder alla dagar intill werldens ända.“ Fruktta för den skull ingenting, min syster“, fortsatte Rudolf med ett matt leende; „detta går snart öfver. En half timmes hwila skall återställa mig fullkomligt.“

Paulinas enda svar war en succ. Härpå lyfte hon sin blick uppåt med en tyft bön för denne broder, för hwilken hon fruktade, att hans mäktiga och rika ande blott allt för snart skulle spränga sitt bräckliga stoftomhölje. Med denna tysta bön inweg hon sig åfwen till ett troget stöd för honom under hans mödosamma fall.

Rudolf hade haft rätt, såsom det tycktes, ty då de en timme sedan möttes, war han sig åter fullkomligt lif, och hans blick strålade åter af samma lugna kraft som wanligt. Detta öfverraskade Paulina samt lugnade henne så småningom. Med samma lif och energi, som

han alltid utvecklade, emot tog han kl. fyra de unga som, tio till antalet, infunno sig hos honom. Med hänsyn till innerlighet talade han nu åter till dem ewigheten sanningar. Såsom utgångspunkt för de förmningar, han hos sina unga åhörare wille infärpa, hade han utvult följande, ur den konungslige sångarens 25:e psalm hemtade ord: „Herre, tänk icke på min ungdoms synder och mina öfverträdelser, utan tänk uppå mig efter Din barnhertighet, för Din godhets skull, Herre!“ Härpå genomgick han de löften, som i dopets saliga stund i deras namn blifvit gifna åt Herren, äfwensom huru de under årens lopp ständigt genom förvillelser och felsteg brutit sitt döpelseförbund. Men han tillade också att Herren under allt detta förblifvit Densamma enligt Sitt löfte, ewig i nåd och trohet, samt att Han under alla dessa år haft Sin fann utsträckt emot dem, ja, att Han gått efter dem och i kärlek fallat dem tillbaka. Han tillade slutligen att han sjelf var ett Herrans sändebud, som i dag stod der och i Mästaren s namn tillropade dem: „Vänder om, I affällige barn, till Herren eder Gud!“ Derefter lade han dem på hjertat att den skola de nu till sammans ärnade begynnna just hade till egentligt ändamål att föra dem närmare Gud samt att gifwa dem en klar kunskap om de nådeanstalter Han i Sitt rike instiftat, äfwensom att göra dem stieliga att vara undersåtar i detta rike. Wid sidan af detta huwdändamåls befrämjande skulle också någon liten tid egnas åt inhemitandet af det som i deras lekamliga fallelse war dem nyttigt. Med en allvarlig bön afflutades detta skolans första möte. Sedan war han beredd att emottaga dem, som möjligen wille hörsamma hans fallelse att afgifwa nykterhetslöfte. Han hade likwäl ej närt några synnerliga förhoppningar i detta asseende. Klockan war redan också en quart på åtta, och ännu hade ingen hörts af. Rudolf stod wid det

öppna fönstret i sitt arbetsrum och blickade med en tår i ögat uppå och sade med en stilla sucf:

„Herre ske icke min wilja, utan Din!“ Sedan sänkte han blicken och lät den drömmande glida öfwer trädgårdens åldriga hängbjörkar och aspar, som just nu sade så hemlighetsfullt, då qvällens wind drog genom deras löftsyngda kronor. Plötsligen öppnades den lilla bakporten till trädgården, och trenne unga män trädde genom densamma. De sågo spejande omkring sig innan de stego på. I hela deras väsende förmärktes någon skygghet under det de långsamt närmade sig huset. Snart singo de dock sigte på pastorn och helsade aktningsfullt, men förblefwo sedan stående, till dess han winkade dem att stiga in. Nu inträdde de äfwen i Rudolfs rum, hvars dörr städse wänligt stod öppen för en och hvar. Förläget helsande, städnade de wid densamma. Slutligen yttrade en af dem, tydligen den modigaste:

„Ja, ärendet skulle annars vara om pastorn ville vara så god inskrifa oss i den der föreningen, som pastorn i förmiddags talte om så innerligt välfert. För si, mina kamrater och jag ha nu kommit öfverens om att pastorn ändå sa sant i alltsammans och att bränwinet ändå är ett otyg, som inte för någon välsignelse med sig.“

Glad utropade Rudolf:

„År det ert allvarliga uppsåt, så träden fram och afgifwen löftet högtidligt och inför Guds ansigte, och låtom oss sedan anropa Honom om att kraft af höjden warde eder förlänad att hålla det fast och oswikligt!“

Sedan detta war gjordt, ingick han på ett samtal med dem om deras enkilda förhållanden och fick nu weta att en af dem ärnade sig till sjös; han hade nyligen tagit hyra på ett amerikanskt barkskäpp och skulle följande dag lemna fädernebygden. Det war han som wid inträdet hade fört ordet. Och det gladde Rudolf att

han med ett sådant löfte som det myss gifna beredt sig för kommande öden. Den andre af de unge männen stod i begrepp att ingå äktenskap, och den tredje war sedan några år tillbaka familjefader; hans ännu så korta lefnads saga innehöll redan historien om ett förlustadt hem och en krossad familjelycka. Ändteligen skildes man åt. Den blifwande sjömannen medtog på resan en warm wälsignelse från den unge prestmannen jemte en bibel till ett affledsminne. I denna hade Rudolf inskriftit årtal och datum åtvensom följande ord ur den Heliga skrift: „Var trofast intill döden, så skall Jag gifwa dig lishets krona.“ Samt derunder: „Ingen krönes utan att han redeligen kämpar.“

Medan Rudolf utförde ovanbeskrifna förrättningar hade Paulina begifvit sig till sitt nya hem, skolhuset, der den unga af Rudolf förskaffade tjenarinna sedan i går väntade på sin matmoder. Så snart Rudolf befann sig ensam, fick han en bilsjet från systern, i hvilken hon inbjöd honom att tillbringa aftonen hos henne. I akt och mening att hörsamma inbjudningen begaf han sig också genast på väg. Paulina mötte honom med ett gladt leende på förstugubron samt införde honom på verandan, der det inbjudande thébordet stod dukadt. Vi hafwa redan nämnt att skolhuset war beläget på sluttningen af en höjd. Utsigten från den öppna verandan war derföre ganska widsträckt utöfwer prestgården och tyrfobyn samt rundtomring denna en ännu sommarslik grönска. Allt detta öfvergöts af fullmånenas dallrande skimmer. I den dunkla barrskogen, som betäckte den ena sluttningen af höjden och som gränsade till en del af trädgården, satt en tallträst och sjöng om den wemodsfulla längtan, som genomgår hela naturen. Sedan de båda syskonen egnat en stund till njutningen häraf samt stumma betraktelser, slogo de sig begge ned vid thébordet, och Paulina yttrade:

„Vet du, Rudolf, jag har ofta tänkt att vi ändå aldrig egentligen borde fäんな oss ensamma och olyckliga eller twifla på Guds godhet och kärlek till oss, ty vi behöfwa ju ej gå långt för att söka bewis härpå; öfwer allt i naturen omgifwa de oss.“

Med knappt märkbart leende svarade Rudolf:

„Jawäl, Paulina, så funde det tyckas. Men mänskohjertat är ett förunderligt ting. Vi hafwa ju ett mycket större bewis, ja, det allra största, som Gud någonsin funnat lemlna oss, i Sonens mänskoblivwande och i hela försoningswerket föröfrigt, hvilket i Skriften fallas en hemlighet, hvilken och englarna lyster se. Och likväl är icke ens detta nog för att werfa hos oss en werlig waraktig förtröstan och en sådan tillit till Guds kärlek, att wi ej under motgångens stormar då och då skulle swigta, ja, dess wärre, ofta nog begynna twifla på Gud.“

Om en stund satte sig Paulina framför kammarorgeln i skolan samt begynte en sång, i hvilken äfven Rudolf snart instämde. För dem af våra läsare, som icke fäんな den, wilja wi här införa densamma.

Lef för Jesus!

Lef för Jesus!

Allting annat är ej wärdt att fallas lif.

Åt den Vännen framför andra

Hjertats första kärlek gif!

Lef för Jesus!

Verldens äflan, rykte, rikedom och glans

Gifwa aldrig åt din ande

Blott en timmes frid som Hans.

Lef för Jesuś!
Samla själar kring Hans dyra forshbanér!
Skynda innan natten kommer,
Då du ej kan werka mer!

Tusen, tusen arma själar
Sucka efter lif och frid.
Säg dem några ord om Jesuś,
Medan du ännu har tid!

Säg dem blott, hwad sjelf du funnit,
Wittna om, hwad sjelf du sett,
Om en kärlek utan like,
Om den nåd han dig betett!

Lef för Jesuś!
Gif åt honom lifwets sköna vårdag, men
Gif också mannaålderns fyrka!
Gif den sena hösten än!

Gif dig helt,
Ty det begär han! Sjelf han gaf sig helt åt dig,
När han fattig och föraktad
Gick här nere forsets stig.

Gif dig helt
Och wet, att ingen än förlorat deruppå!
Lef för Jesuś,
Tills du salig in uti hans ro får gå!

Efter en gemensam aftonbön skildes syskonen åt.
Rudolf begaf sig till sin bostad. På wägen dit nåddes hans öra ännu af melodiska orgeltoner, som den swala

nattwinden tillförde honom, och då han stadmade ett ögonblick för att lyssna, hörde han att hans syster ännu sjöng, och han förnam orden:

Du är all min glädjekälla,
Mer än lif för mig.
Hvad i himlen, hvad på jorden
Har jag utom Dig?
Jesu, Jesu, låt mig bönhörd bli!
Då åt andra nåd Du skänker,
Gå ej mig förbi!

Han fortsatte sin wäg, i det han vid sig sjelf safta såde:

"Ja, Herrre, när jag dig hafwer, frågar jag efter himmel och jord intet. Om mig än kropp och själ försmäktade, så är Du dock, Gud, mitt hjertas tröst och min del."

Paulinas andra dag i X. hade uppgått herrlig och klar. Klockan war vid pass seg å sju på morgonen, då Paulina med böcker under armen trädde ut på förstugubron samt tog wägen åt barrskogen till. Hennes affigt war att i bibelordet och i naturen söka kraft för de myapligter, som den dagen wäntade henne. Här i det herrliga templet, som Gud sjelf byggt, tyckte hon att han war henne liksom kärbart närmare än i den quaswa kammaren. Hon tog plats i en skogsbäcke på en mossbelupen sten inunder några susande granar. En annan sten tjänade såsom bord. Här war en ljuslig plats, full af poesi och behag; en tafla, hwars skönhet ej lätteligen läter beskrifwa sig, utbredder sig för hennes blickar. Vi ärna ej heller ingå på en detaljerad teckning af densamma, utan nämna endast att den mäktigt inverkade på vår unga wäninna för allt sfönt öppna sinne. Ned-

ifrån dalen hörde klangen af boskapens flockor genom den lätta morgonluften, och der uppe i det bländande blå flög just nu en sjungande lärka och sammanfattade stundens stämning i en enda lång jublande drill. Det var som om den lilla sångerskan, i det den sälunda på lätta vingar svävade uppåt, welat infämma i serafernars „Halleluja“. Det förekom Paulina som om hennes hjerta höjt sig i samma mån. „Lofwa Herran, min själ och allt det uti mig är!“ jublade det inom henne. Hon fattade sin bibel och läste konung Dawids herrliga 103 psalm. Derefter sjöng hon med klar och syllig röst psalmen: „Lofwad ware Herren, våra fäders Gud!“ Efter en fort men innerlig bön beredde hon sig att begynna sitt arbete, hvilket för tillfället bestod uti att uttänka och fastställa några wissa gifna lagar, efter hvilka hon sedan kunde handleda sin skola. Detta var ett godt stycke arbete, och klockan var redan nära åtta, då hon kunde anse det färdigt. Hon lade tillsammans böcker och skrifmaterial, och sedan hon plockat en mängd af de älskliga stegsblommorna samt ordnat dem till twänne buketter, begaf hon sig hem. Här fann hon sin broder, som inväntade hennes hemkomst.

„Jag kom så tidigt“, yttrade han, „emedan jag innan barnens ankomst ville höra dina planer för skolans ledning samt göra dig förtrogen med allt härtillhörande, som du ännu icke känner.“

Klockan nio väntades barnen, men det dröjde dock till tio innan förhandlingen kunde begynna. Då barnen, tjugo till antalet, woro församlade, affsjöngs koralen: „Besall i Herrans händer din möda och din wág“, hvarefter Rudolf talade till barnen några ord öfwer skolans betydelse och ändamål. Han saade dem bland annat att deras lärarinna icke skulle komma att lempa någon möda ospard att i främsta rummet bibringa dem den yppersta af alla dygder, kärleken till Gud, ifrån hvilken, då den

är lefande, hvarje annan dygd, såsom kärlek till fosterlandet, lydnad för föräldrar m. m., nog af sig sjelf skall uppblomstra. Ty kärleken till Gud är fällan, hvarur all annan kärlek, såvida den är sann, nödwändigt måste utslöda. Derefter framträdde Paulina och tilltalade barnen enkelt och warmt, helsande dem välkomna till skolan. Hon lofsvade att efter hästa förmåga blixtvis icke blott en lärarinna för dem, utan äfven en stödjande äldre syster, till hvilken de städse kunde med förtroende wända sig. Sedan utdelade hon de föreskrifter, de hade att rätta sig efter, samt tillade det hon komme att fordra sträng punktlighet i deras efterföljd. Sedan barnens färdighet i innanläsning blixtvit behörigen prövwad, vidtog slutbönen.

När allt war gjordt och Paulina befann sig ensam med sin broder, gick hon fram till det öppna fönstret samt blickade tankfullt ut i rymden. Om sider höjde en succ hennes bröst. Då kände hon plötsligt att en hand lades på hennes skuldra. Hon såg upp och mötte Rudolfs blick.

„Huru kännes det nu, min syster?“ yttrade han. „Jag läser en wiss nedslagenhet i din blick. Är det några farhågor för framtidén som ansätta dig?“

„Ja, Rudolf“, svarade den tilltalade wemodigt; „min tro är ej lika stark som din. Rudolf, du måste ha öfverseende med mig. Min längtan att tjena Herran är nog alltjent densamma. Men då jag nu såg framför mig dessa barn, om hvilka jag wet att många af dem uppvarit i hem, som äro hemfallna åt sedeslöshet och laster, kom en fruktan öfver mig. Jag betraktade dem uppmärksamt och fann i månget anlete ett utprägladt trots, som förkräkte mig. Då började jag eftersinna om jag ändå icke tagit för mig ett arbete, som jag ej är mäktig att utföra. Och just nu då jag

stod här kom det för mig, att Herren måhända icke ens fallat mig, utan att jag endast följt ett blindt hugskott, som jag oriktigtnamnent nämnt en fallelse från Gud."

Rudolfs blick mörknade.

"Tag dig tillvara, Paulina", sade han nästan strängt; "detta är en af själafiendens glödande skott. Vänter du twiflet på att Gud fallat dig hit få rum i din fjäl, så blir det snart slut med din förmåga att arbeta här. Om barnen uppvarvit i goda hem och wore välgartade, så skulle ju intet nämnvärdt arbete förefinnas." Deras efter tilllade han mildare: "Lägg din oro, min syster, på Hans hjerta, som lofsvat att bärta icke allenast våra synder, utan äfven våra sorger, och tänk på det ordet: „Såsom dina dagar äro, så skall ock din styrka vara.“

Här afbröts samtalet deraf att en betjent, klädd i det wälkända Lindenbjelmska livréet inträdde samt lemnade ett kort åt Rudolf. Han läste hastigt hwad der war skrifvit samt räckte det till systren. Det var en förnyad hjudning till middag från baronen. Budet upplyste nu äfwen att excellensens wagn wäntade dem på gårdsplanen. Inom mindre än en quarttimme befuno de sig också på wäg till Lindsjö.

Utrymmet i dessa blad tillåter ej att dag för dag beskrifva de begge syskonens lif i X. Någon egentligen biografisk skildring är icke heller vår berättelseres uppgift, hvarsöre wi också endast i förbigående nämna den omständigheten att vid detta besök lades grunden till en vänskap, som till gemensamt arbete och möda förenade Irene Lindenbjelm med Rudolf och hans syster. Vi wilja nu fortgå i vår berättelse.

En dag i Oktober finna wi våra twänne wäninor sittande vid hvarandras sida i en liten ponnywagn samt på wäg till en något afslagset belägen by. Churuman, såsom nämndt blifvit, redan fann sig inne i Ok-

tober, war likväl sommaren ännu icke alldelers förbi. Skogen skiftade wisserligen i rödt, gult och brunt, men i trädgårdstäpporna prunkade ännu åtfälliga af sommarens barn; luften war angenäm, och öfver skogar, fält och landtgårdar göt solen en flod af guld. Omfider hade de hunnit fram till målet för sin färd. Vyn såg ej mycket inbjudande ut. Boningshusen bestodo af till hälften förfallna klojer, i hvilkas omgivning ej fanns något som erbjöd en wälbehaglig hiviloplats för ögat; smutsgiga, i tråxor klädda barn sprungo utanför dem; skrik och fula ord flödade från de smås läppar.

"Törs du werksligen gå in här?" frågade Irene, seende sig skyggt omkring.

"Frakta ingenting, min wän", svarade Paulina leende; "det är ingen fara. Men se der i den öppna dörren står Karin, min omtalade stolslicka. Låt se hur hon tager emot oss."

Irene tilllade försennen att hålla här, och de båda fruntimmen stego af. Knappt hade Karin worseblisvit damerna i wagnen, förrän hon ropade inåt stugan:

"Mor, mor, lärarinnan och Lindsjö-fröken äro här; de stanna just nu der ute." Derpå ilade hon till grinden, som hon skyndamt öppnade, samt bjöd nu niggande och rodnande „fröknarna att stiga in“.

"God dag, Karin", yttrade Paulina wänligt; "jag hör till min tillfredsställelse att din moder är hemma."

"Mor är alltid hemma nu för tiden, ty bror Anton, som fröken mins, är felafsig sedan det der fallet för ett år sedan. Han har svårt att vara ensam, och emedan far för det mest är ute på snickararbete och jag går i skolan, så tar mor numera allt arbete hem och stadar så hos Anton."

"Och din mor tager emot fintvätt, inte sant?"
"Alldeles rätt, fröken; det är just hennes arbete."

Stugans yttre hade frapperat de ankommande genom sitt vårdade stick. De trädde in och funno att mor icke gaf efter i synghet. Karins moder emotto tog dem med wänlig frynstlighet. Hon var en af det slags qwinnor, om hwilka man skulle wilja säga att de warit ämnade för helt andra förhållanden än dem i hwilka de befinaa sig. I hennes utseende och stick röjdes en allvarlig wärdighet, som man nästan funnat falla själsfinhet. Hade hon i lidandets skola wunnit denna själsadel, eller dröjde den qvar såsom ett arf ifrån flydda bättre dagar, eller måhända war den en frukt af begge dessa omständigheter? Sedan helsingar weglats och fruntimren satt sig, yttrade wärdinna, wänd till Paulina:

„Af min dotter har jag hört att ni, fröken Stjernefelt, är en Jesu wän. Hon har väl rätt eller huru?“

„Ja, min bästa fra Gran“, svarade den tilltalade med glädjestrålande blick, „genom Guds underbara nåd har jag blifvit förd ifrån mörker till ljus, från kamp och twifvel under lagen till evangelii herrliga frihet, till frid med Gud genom försöningsblodet.“

„Nå wäl“, sade fra Gran, under det hennes ögon, som wanligen hade ett uttryck af mild melankoli, nu äfwen stirrade, „det gläder mig innerligen.“ Derpå fortfor hon, wänd till Irene: „Får jag också till er ställa samma fråga? Eger också ni den frid, som werlden ej kan gifwa?“

En tår glänste i Irene's mörka öga då hon, räckande handen åt wärdinna, med vek främnia svarade:

„Jag önskar, fra Gran, att mitt svar kunde innehålla lika mycken wisshet som uppriktighet. Men act! — med friden är det ofta rätt flent beställdt. Länge har jag stridit och kämpat. Det är först genom pastor Stjernefelts predikningar som ljuset från rättfärdighetens sol begynt skingra mörkret i min själ. Likväl finnes

ännu mycket som är dunkelt för mig. Men genom Guds nåd hoppas jag dock dag för dag komma från den ena klarheten till den andra.“

„Då är ni inne på den rätta vägen, min wän“, yttrade fra Gran wänligt till genswar. „Det beror icke på fänslor och förenimmelser, utan hufwudwilforet för vår salighets sak är, att vi warda funne i Herren. Och lofwad ware Gud att så är, ty den fänbara friden i vår själ är som hafwets yta, den ena minuten lugnt affpeglande himmelen, medan nästa minut hwilket windfåst som helst kan uppröra den. Vi hafwa dock en stor trost, som under alla weylningar borde funna uppehålla vårt mod, och denna trost ligger i dessa ord: „Ingen af Zions innebyggare skall säga: jag är swag, ty folket derå inne skall hafwa syndernas förltelse.“ Stora herrliga förmånsrätt som tillhör Guds folk! Att få lefwa, lida, fela och några, och under allt detta äga en daglig syndaförlatelse! Ännu andra glädjeämnien stå Herrans egna till buds här nere i främlingskapet. Den fröjd, som i dag kommit mig till del, innefattar ett af dessa: sammanträffandet med trosanförwandter.“

„Det är i sanning en salig sak“, sade Paulina, „att vi alla, som äro Guds folk, hög och låg, fattig och rif, ja, hwad än i yttre måtto må stilja oss åt, likväl alla äro barn af samma Fader; alla hafwa vi här nere samma fördolda herrlighet och samma arfsrätt i hemmet der ofwan.“

„Ja wäl, fröken“, gennäldde fra Gran, „det är wäl ej under, om dessa herrliga förmåner, hwilka vi nu till sammans berört, äro mäktiga nog att komma oss att höja lofsånger midt i all bedröfwelse och ansäktning här i främlingslandet.“

„Läatom oss göra så äfwen nu“, sade Paulina.

Man begynte genast. Karin ställde sig blygt bakom sin lärarinna's stol och inslände i sången. Paulina be-